

σᾶς συντύχω μὲ τὰ ὅλα με χωρὶς παντελῶς ἀξεῖσμὸν, σᾶς λέγω ὅτι ἡμπορᾶτε νὰ ἥσθε γελασμένη περισσότερον ἀπὸ ἐμένα, ἐπαδή καὶ νομίζετε ὅτι πρέπει οἱ κάτοικοι τῆς Σελήνης νὰ κατοικεῖν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Πλανήτα των διατὸν καὶ ἡμεῖς κατοικεῖμεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἐδίκε μας. Εἶναι ὅμως ὅλο τὸ ἔναντίον· διατὶ κατοικεῖμεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Πλανήτα μας, ἐνδέχεται πιθανότατα ἐκεῖνοι νὰ μὴν κατοικεῖν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἐδίκε των. Ε'παδή καὶ ἀπ' ἐδὼ ἔως ἐκεῖ ὅλα τὰ πράγματα πρέπει νὰ ἔναι διαφορετικά.

Δὲν βλάπτε, ἄπειν ἡ Μαρκέζα, ἐγὼ ὅμως ποτέ με δὲν ἡμπορῶ νὰ ἀποφασίσω, νὰ ἀφίσω τὰς κατοίκιας τῆς Σελήνης εἰς ἔνα σκότος αἰώνιον. Ε'χετε δίκαιον, τὴν ἀπεκρίθην, καὶ μάλιστα ἥσθε λετε δυσκολευθῆ ἀκόμι περισσότερον

νὰ τὰς ἀποφασίσετε ἃν ιξεύρετε, ὅτι
ἔνας μέγας φιλόσοφος τῆς ἀρχαιότη-
τος ἀπεκατέζησε τὴν Σελήνην κατοικί-
αν τῶν Φυχῶν ἐκάνων ὅπερι οὐδείς θεός
ἀπ' εδῶ νὰ ἔναι μακάριοι τῶν ὅποιων ὅ-
λη ἡ μακαριότης συνίσσεται ἐξ τὸν ἀ-
κάθιτην ἐκεῖ τὴν ἀρμονίαν ὅπερι τὰς ἔρανιας
σώματα ἀποτελεῖν διὰ τῆς κινήσεώς των.

Μὲ τὸν νέλη οὐρανὸν τοῦτος φιλόσοφος
πῶς, ὅταν ἡ Σελήνη πίπτῃ ἐξ τὴν σκι-
ὰν τῆς Γῆς, δὲν ἡμπορεῖ πλέον νὰ ἀκά-
στην αὐτὴν τὴν ἀρμονίαν, λέγει, ὅτι τό-
τε αἱ Φυχαὶ ἐκεῖναι καταβοῦν ὡς ἀ-
πηλπισμέναι, καὶ βιάζεται ἡ Σελήνη
ὅσου τὸ δυνατὸν νὰ τὰς ἐφελκύσῃ ἀπὸ
ἔνας τοιῶτον θλιβερὸν μέρος. Εἴπερπε
λοιπὸν καὶ ἡμᾶς, ἐπεν τῇ Μαρκέζᾳ, νὰ
ἰδῶμεν νὰ ἐλθεῖν ἐδῶ οἱ μακάριοι τῆς
Σελήνης, διατὶ ὡς φαίνεται καὶ ἐκεῖνοι
ἐπίσης ζέλλειν ἐδῶ ἐξ ἡμᾶς τὰς ἐδικές
των. Ωσαν ὅπερι καὶ ἐξ τὰς δύο αὐτὰς

Πλανήτας θαρρεῖν ὅτι ἐπρομήνευσαν πλέον πολλὰ ἀρκετὰ διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ψυχῶν, μὲν τὸ νὰ τὰς μετακομίζειν εἰς αὖλον κόσμου. Τωόντι ἐπανέλαβον ἐγὼ τὸν λόγον, δὲν εἶναι ὅληγη ἥδουνή νὰ ἴδῃ τινὰς πολὺς κόσμους διαφορετικάς. Οὐδεὶς αὗτὸς τὸ ταξίδι μὲ ἥδυνεις μερικαῖς φοραῖς καὶ ὑπερβολὴν, μὲ ὅλου ὅπερ τὸ κάμινο μόνου κατὰ φαντασίαν. Μὰ ἀραιγε τὶ πρᾶγμα ἥδελεν ἵσται ἂν τὸ ἔκαμνε τινὰς καὶ πραγματικῶς; βεβαιότατα πολλὰ περισσότερον ἄξιζεν αὗτὸς ἀπὸ τῆς νὰ ὑπάγῃ τινὰς εἰς τὴν Ἱ' απωνίαν, τατέσι νὰ ἔρχεται μὲ ὑπερβολικὸν κόπου ἀπὸ ἕνα σημεῖον τῆς Γῆς εἰς αὖλο, ἀλλάποτε διὰ νὰ μὴν ἴδῃ αὖλο τίποτε, ἐκτὸς μόνου ἀνθρώπων. Καὶ καλὰ, ἀπεν ἡ Μαρκέζα, αἷς κάμινεν τὸ ταξίδι τῶν Πλανητῶν καθὼς ἥμπορεῖμεν, ποῖος μᾶς ἐμποδίζει; αἷς ὑπάγωμεν νὰ δανῶμεν εἰς ὅλας αὐτὰς

τὰς τὰς διαφορετικὰς θέσεις, καὶ αἱ παρατηρήσωμεν ἀπὸ ἐκεῖ τὸ Πᾶν. Μὰ δὲν ἔχομεν πλέον ἄλλο τίποτε νὰ θῶμεν εἰς τὴν Σελήνην; ἀκόμι ὁ ιόσμος αὐτὸς δὲν ἀπηντλήσθη μὲ τὴν ὅλότητα, τὴν ἀπειρότητην. Εὐθυμᾶσθε ὅτι αἱ δύω κινήσεις, διὰ τῶν ὅποιων ἡ Σελήνη περιερέφεται καὶ αὐτὴ περὶ αὐτὴν, καὶ περὶ ἡμᾶς, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀναλόγως ισόμετραι, ἡ μίκη προσβάλλα πάντοτε εἰς τὰ μάτια μας ἐκεῖνο ὅπερ ἡ ἄλλη ἔπειτε νὰ ἔφαρπάσῃ, καὶ ὅτι διὰ τῦτο ἡ Σελήνη μᾶς παραχείνει πάντοτε τὸ ίδιον πρόσωπον. Λοιπὸν αὐτὸν μόνου τὸ ἡμισφαίριόν της εἶναι ὅπερ μᾶς βλέπει· καὶ ἐπειδὴ ἡ Σελήνη πρέπει νὰ λογίζεται ὅτι σχετικῶς ὡς πρὸς ἡμᾶς δὲν γυρίζει παντελῶς περὶ τὸ ίδιον κέντρον της, αὐτὸν τὸ ἡμισυ ὅπερ μᾶς βλέπει, μᾶς βλέπει πάντοτε προσκωπιμένες εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸν σημεῖον τῇ θύρᾳν. Οὐδὲν

οἴταν

Ε. Δ. Α. Ιωαννίνα 2006

ὅταν αὐτὸ τὸ ἥμισυ εἴναι εἰς τὸ σκότος
δηλ. ἔχῃ νύκτα, καὶ ἡ κάθε μία ἀπ'
αὐτὰς τὰς νύκτας ἀναλογῇ μὲ δεκα-
πέντε ἐδικάς μας, βλέπει κατ' ἀρχὰς
μὲν μίαν μικρὰν ιόχην τῆς Γῆς φωτισ-
μένην, ἐπομένως ἄλλην μεγαλυτέραν,
καὶ σχεδὸν φαίνεται εἰς αὐτὸ ὅτι τὸ
φῶς ἀπὸ ὥραν εἰς ὥραν ἐξαπλώνεται εἰς
τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Γῆς, ἕως ἃ τὴν σκε-
πάζει ὅλην διάκλιτον, εἰς καιρὸν ὅπε
αὐτὰς αἱ ἴδιαι μεταβολαὶ εἰς ἡμᾶς φα-
νουνται ὅτι συμβαίνουν εἰς τὴν Σελήνην
ἀπὸ νύκτα εἰς νύκτα, μὲ τὸ νὰ τὴν χά-
νωμεν πολλὴν ὥραν ἀπὸ τὰ μάτια μας.
Οὐδεν πάρα πολλὰ ἀγαπεῖσα νὰ ἡμπο-
ρᾶσσα νὰ ἔμνοισω τὰ ἐσφαλμένα συμπε-
ράσματα ὅπε κάμνουν οἱ φιλόσοφοι τῷ
κόσμῳ ἐκείνῳ, ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ Γῆ τοῖς φα-
νεταῖ ἀκίνητος ἐν ὅλᾳ τὰ ἄλλα ὥρανισε
σώματα ἀνατέλλουν καὶ δύνη ἐπὶ κορυφήν
των εἰς διάσημα δεκαπέντε ἡμερῶν. Ως

φαίνεται οὐέλει ἀποδίδειν αὐτὴν τὴν ἀκι-
νησίαν εἰς τὴν παχύτητά της, ἐπαδή
καὶ ἡ Γῆ εἶναι ἔξηντα φοραῖς (ς') πα-
χυτέρα ἀπὸ τὴν Σελήνην, καὶ δὲν ἀμ-
φιβάλλω ὅτι οἱ ποιηταί τας ὅταν οὐέλειν
νὰ ἐπαινέσειν κανένα ἀμελῆ ἥγεμόνα με-
ταχαιρίζονται διὰ παράδειγμα αὐτὴν τὴν
μεγαλοπρεπῆ ἥρεμίαν τῆς Γῆς. Ως
τόσον αὐτὴ δὲν εἶναι ἥρεμία κατὰ πάντα
τελάία, ἐπαδή καὶ βλέπειν πολλὰ αἰσ-
θητικώτατα μέσα ἀπὸ τὴν Σελήνην
τὴν Γῆν μας νὰ γυρίζῃ περὶ τὸ ἴδιον κέν-
τρον της. Ιδεασθῆτε δηλαδὴ τὴν Εύ-
ρώπην μας, τὴν Ασίαν μας, τὴν Αμερι-
κήν μας ὅτι παρασήνονται εἰς αὐτὲς ἡ
μία κατόπι τῆς ἄλιης ἐν σχήματι ἐλα-
χίσω καὶ διαφορετικῶς σχηματισμέναις
σχεδὸν κανὼς τὰς βλέπομεν εἰς τὰς
φεωγραφικὰς χάρτας. Ως πόσον αὐτὸ-
τὸ οὐέαμα πρέπει νὰ φαίνεται καινοφανὲς
καὶ παράδοξον τὸς τὰς περιηγητὰς ὅπε-

περιηνάν ἀπὸ τὸ ἡμισφαῖρον τῆς Σελήνης
 ὅπῃ δὲν μᾶς βλέπει ποτὲ, ἃς τὸ ἡμισ-
 φαῖρον ὅπῃ μᾶς βλέπει πάντοτε! ἄχ!
 καὶ πόσου ἀραιγε ἐπρόσεχαν κατ' ἀρ-
 χὰς νὰ μὴ πιθεύσουν τὰς περιγραφὰς καὶ
 διηγήσεις τῶν πρώτων περιηγητῶν ὅπῃ
 περὶ τότε ὠμίλησαν, ὅταν ἐπέσρεψαν
 εἰς τὸν μεγάλον ἐκεῖνον τόπον, ὅπερ ἡ-
 μᾶς ἔμενα ἀγνώριζοι! ἐπέρασεν ἀπὸ
 τὸν νῦν με, ἐπεν ἡ Μαριέζα, ὅτι ἀπ'
 ἐκεῖνον τὸν τόπον πηγαίνει προσκυνηταὶ
 εἰς τὸν ἄλλον διὰ νὰ ἔλθουν νὰ μᾶς θέν,
 καὶ ὅτι ἀπόκενται τιμαὶ καὶ προνόμια εἰς
 ἐκάνεις ὅπῃ ἔφενται νὰ θέν μίαν φορὰν
 εἰς ὅλην τας τὴν ζωὴν τὸν παχὺν Πλα-
 νήτην. Τέλαχισον ὅμως, τὴν ἀπειρ-
 ον, ἐκεῖνοι ὅπῃ τὸν βλέπειν ἔχειν τὸ
 προνόμιον τῷ νὰ εἶναι πολλὰ καλύτερα
 φωτισμένοι εἰς τὸ διάσημα τῆς υπέτος
 των, καὶ ὅσον κατὰ τότο ἡ κατοικία τῇ
 ἄλλας ἡμισφαῖρίς τῆς Σελήνης πρέπει να

εῖναι πολλὰ ὄλιγώτερον ἀναπαυτική·
 Μὰ ἀς ἀκολεύσωμεν κερά με τὸ ταξί-
 δι ὅπερ ἐπεχερίσθημεν νὰ κάμωμεν ἀπό
 Πλανήτην εἰς Πλανήτην, ὡσαν ὅπερ μὲ
 ἀρκετήν αὐρίβειαν περιήλθομεν τὴν Σε-
 λήνην. Εὔγαίνωντας λοιπὸν ἀπὸ τὴν
 Σελήνην, καὶ πηγαίνωντας πρὸς τὸν Ή-
 λιον εὑρίσκω τινὰς τὴν Αὐροδίτην. Εἰς
 τὴν Αὐροδίτην ἐγὼ ἐπαναλαμβάνω πά-
 λιν τὸν ἄγιον Διονύσιον, ἐπειδὴ καὶ ἡ
 Αὐροδίτη γυνοίζει περὶ αὐτὴν καὶ περὶ
 τὸν Ήλιον κανὼς καὶ ἡ Σελήνη, καὶ
 διὰ τῆς βοηθούσας τῶν τηλεσκοπέων πα-
 ρατηρᾶν ὅτι καὶ ἡ Αὐροδίτη ἀπαράέλ-
 λακτα κανὼς καὶ ἡ Σελήνη εἶναι πότε
 μημονίδης, πότε φεύγει, πότε γέμε-
 σα, κατὰ τὰς διαφόρες θέσας ὅπερ εὑ-
 ρίσκεται σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν Γῆν.
 Οὐδενὶ ἡ Σελήνη κανὸς ὅλα τὰ φαινόμε-
 να εἶναι κατοικημένη, διατὶ ἀρσε καὶ ἡ
 Αὐροδίτη νὰ μὴν εἴη καὶ αὐτὴ ἐπίσης

κατοικημένη; μὰ, διέκοψε τὸν λόγον
μ' ἡ Μαρκέζα, λέγωντάς με πάντοτε
διατί ὅχι; κουτεύεις νὰ μὲ βάλῃς κατοι-
κεῖς εἰς ὅλες τὰς Πλανήτας. Μὴν ἀμ-
φιβάλλετε, τὴν ἀπεκρίσην, αὐτὸ τὸ
διατί ὅχι, ἔχει τόσην ἴχυν, ώςε θέ-
λαι ἀποδέξαι κατοικημένου τὸ πᾶν, ἐπε-
δὴ καὶ βλέπομεν ὅτι ὅλοι οἱ Πλανῆται
ἔναι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως. Οἱοι
σώματα σκιώδη ὅπῃ δέχονται τὸ φῶς
ἀπὸ τὸν Ήλίον, τὸ ὅποιον ἀντιπέμπτα
ὅ ἔναις πρὸς τὸν ἄλλον, καὶ ὅπῃ ὅλοι ἐ-
πίσης ἔχειν τὰς αὐτὰς κινήσεις, ώςε ἔως
ἔδω ὅλα πρὸς ὅλες ἐπίσης ἔναι εἴξισθε.
Ως τόσου τάτων ἔτως ἔχόντων ἐπρεπε
νὰ ἔννοιῇ τινὰς ὅτι αὐτὰ τὰ μεγάλα σώ-
ματα ἥδελαι ἥδαι κατασκευασμένα,
ὅτι τοιαύτη ἔναι ἡ φυσική των κατάξε-
σις, καὶ ὅτι μεταξὺ τάτων ἔναι μία ἐ-
ξαίρεσις κυρίως μόνον πρὸς χάριν τῆς

Γῆς μόνης. Τέτο ὅποιος ἀγαπᾷ νὰ τὸ πιεύῃ, τὸ πιεύει, ἐγὼ ὅμως ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ ποτὲ δὲν ἥμπορῶ νὰ συγκατανεύσω εἰς αὐτό. Πολλὰ δερεὸν σὲ εὑρίσκω, ἀπεν ἡ Μαρκέζα, εἰς τὴν δόξαν σα υἱερούν ἀπὸ πολλὰ ὄλιγην ὥραν. Πρὸ ὄλιγα ὄλιγον ἔλαψε νὰ ιδῶ τὴν ὥραν ὅπῃ ἡ Σελήνη ἡδελε μάνη ἔρημος, χωρὶς νὰ σὲ μέλῃ παντελῶς περὶ τότε, καὶ τώρα ἀν ἐτολμᾶσε τινὰς νὰ σὲ ἀπῇ ὅτι ὅλοι οἱ Πλανῆται δὲν εἶναι ἐπίσης κατοικημένοι κανῶς εἶναι ἡ Γῆ, βλέπω πολλὰ καλὰ ὅτι ἡδελες θυμώσῃ. Αληθινὰ, τὴν ἀπειρόνθη, τὴν ὥραν ὅπῃ ἔξι ἀπροόπτε μὲ προκατελάβετε, ἀν εἴχετε μὲ ἐναντιωθῆ περὶ τῶν κατοίκων τῶν Πλανητῶν, ὅχι μόνον ἡδελα σᾶς τὰς ὑποσήσῃ, ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἡδελα σᾶς ἀπῇ καὶ πῶς εἶναι κατεσκευασμένοι. Ενίστε εἶναι καιρὸς τὴ πιεύειν. Οὐδεν ποτέ με δὲν εἴχα πιεύσῃ τόσον καλά

τύς κατοίκες τῶν Πλανητῶν, καθὼς
τότε. Αὐλαὶ καὶ τώρα μάλιστα ὅπῃ εἴ-
μαι ὅπωσδεν ἀδιάφορος δὲν παραιτᾶμαι
ἀπὸ τῆς νὰ συχέζωμαι ὅτι πολλὰ παρέ-
δεξον ἡθελεν ἥδαι τὸ νὰ εἴναι ἡ Γῆ μὲν
τοιετορόπως κατοικημένη καθὼς εἴναι,
οἱ δὲ λοιποὶ Πλανῆται νὰ μὴν εἴναι παν-
τάπασι. Καὶ μὴ θαρρήστε ὅτι βλέπο-
μεν ὅλα τὰ ὄντα ὅπῃ κατοικεῖν ἐς τὴν
Γῆν, διατὰς εἴναι τόσα εἴδη ζώων αὔρατα,
ὅσα καὶ ὄρατα· ἡμεῖς δὲ μόνον βλέπο-
μεν ἀπὸ τὸν ἐλέφαντα ἕως ἐς τὸ Αἴκα-
ρι (ζ) καὶ ἐκεῖ τελεώνει ἡ ὄρασίς μας.
Αἴπὸ τὸ Αἴκαρι ὅμως αὔρχεται ἔνα πλή-
νος αἴπερον ζώων, τῶν ὅποιων ἐλέφας
εἴναι τὸ Αἴκαρι, καὶ ὅπῃ τὰ μάτια μας
δὲν ἥμπορεν νὰ τὰ ιδεῖν χωρὶς βοῆθαιαν
(ή). Ὁδεν μὲ μικροσκόπια εἴδαν πολλὰς
μικρὰς ῥάνθιδας νερῷ τῆς βροχῆς, ξιδιέ,
καὶ αὖλων τοιέτων ὑγρῶν γεμάτας ἀπὸ
μικρότατα φαράκια, ἢ μικρότατα φε-

δάκια, τὰ ὅποῖα ποτὲ δὲν ἦτον δυκατὸν
νὰ ὑπερτευθῆ τινὰς ὅτι κατοικεῖ ἐκεῖ,
καὶ μερικοὶ φιλόσοφοι δοξάζουν ὅτι ἡ
γεῦσις ὅπερ αὐτὰ τὰ ὑγρὰ μᾶς κάμνουν
νὰ αἰσθανώμενα προέρχεται ἀπὸ τὰ
δαγκάματα ὅπερ αὐτὰ τὰ μίκκια ζῶα
κάμνουν εἰς τὴν γλῶσσάν μας. ἀνακατώ-
σετε δὲ τίποτε πράγματα εἰς κανένα
ἀπ' αὐτὰ τὰ ὑγρὰ, οὐδὲ βάλετέ τα εἰς
τὸν Ήλιον, οὐδὲ φίσετέ τα νὰ σαπίσουν,
καὶ ἀμέσως θέλετε ίδη νέα μικροτάτων
ζώων.

Πολλὰ σώματα ὅπερ φαίνονται ζερεά,
δὲν εἶναι χρεδὸν ἄλλο τίποτε, ἀμή δὲν
μίγμα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀνεπαίσητα ζῶα,
τὰ ὅποῖα εὑρίσκουν ἐκεῖ διὰ τὴν κίνησίν
των τόσην ἐλευθερίαν, καὶ ἀπλοχω-
ρίαν ὅση τοῖς Χριστοῖς. Τέλος πάν-
των ἔνα φῦλον δένδρον εἶναι ἔνας μικρὸς
κόσμος κατοικημένος ἀπὸ ἀόρατα σκω-

ληκάκια, ἃς τὰ ὅποῖα τὸ φῦλον αὐτὸν φαίνεται νὰ ἔχῃ μίαν ἀπαρού ἐκτασιν, ὅπῃ γυνωρίζειν ἐπάνω ἐς αὐτὸν καὶ βενὰ, καὶ ἀβύσσους, καὶ ὅπῃ ἀπὸ τὸ ἐν μέρος τῷ φύλῳ ἔως ἐς τὸ ἀλλο, δὲν ἔχει περισσοτέρους συναναρρόφην καὶ συγκοινωνίαν μὲ τὰ ἄλλα σκωληκάκια ὅπῃ ζειν ἔκει, ἀπ' ὅσην ἔχομεν ἡμεῖς μὲ τὰς ἀντίποδάς μας. Οἵδειν μὲ ἰδεύροτερον λόγον, ὡς μοι δοκεῖ, ἔνας παχὺς Πλαυήτης πρέπει νὰ εἴναι ἔνας κόσμος κατοικημένος, ἐπαδή καὶ ηὔρουν ἔως καὶ ἐς αὐτὰ τὰ ἄδη τῶν σκληροτέρων πετρῶν μικρὰ σκωληκάκια ἀναρίθμητα, τὰ ὅποῖα ἐνοικεῖσαν ἔκει πανταχόσε μέσα ἐς κενὰ ἀνεπαίδητα, καὶ ἐτρέφοντο μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὴν ἐσίαν αὐτῶν τῶν πετρῶν, τὰς ὅποιας κατέθριπτον. Ιδεαδῆτε δὲ πόσου πλῆθος ἥτον ἐς αὐτὰς τὰς πέτρας ἀπ' ἔκεινα τὰ μικρότατα σκωληκάκια,

καὶ εἰς πόσων χρόνων διάζημα ἐτρέφοντο ἀπὸ οὐαὶ σπειρὶ ἄμμου. Οὐαὶ καὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦτο, ἃν ή Σελήνη ἦθελεν ήδας ἀπλῶς οὐαὶ μίγμα ἀπὸ ξηρᾶς βράχυς, ἐγὼ καλύτερα θέλω τὴν ὑποθέσαι καταθριπτομένην καὶ καταβιβρωσκομένην ἀπὸ τὰς κατοίκιες τις, παρὰ οὐαὶ μένην κατοίκων. Εἰνι λόγῳ, τὰ πάντα εἶναι ζῶντα, τὰ πάντα ἐμψυχωμένα. Προσθέσετε τοίνυν ὅλα αὐτὰ τὰ εἴδη τῶν νεοευρεθέντων ζώων, καὶ ἐν ταύτῳ ὅλοι τὰ ὅσα εὑνοεῖ ὁ κάνθ' οὐαὶς εὐκολώτατα ὅτι μέλλεν νὰ εὔρενται, εἰς τὰ εἴδη ἐκεῖνα ὅπερ ἥτον εἴξεν ἀρχῆς ὀρατὰ, καὶ θέλετε εὔρη βεβαιότατα, ὅτι ἡ Γῆ εἶναι δαψιλέσσατα κατοικημένη, καὶ ὅτι ἡ φύσις διέσπαρεν εἰς αὐτὴν τὰ ζῶα μὲ τόσην θλευθεριότητα, ὡς εἴτε ἐμβῆκεν εἰς κόπον νὰ κάμῃ καὶ τὰ ημισυ ὀρχτά. Ήμπορεῖτε λοιπὸν νὰ πιξεύσετε ὅτι ἡ

φύσις ἀφ' ἧς μὲ τόσην ἀφεντοίαν ἔξεται-
νεν ἐδῶ τὴν πολυγονίαν της μέχρι ὑπερ-
βολῆς, διὰ τὸ λοιπὸν Πλανήτας ἥνθι-
λεν ἦδει τόσον ἄγονος, ὡς εὐνά
παραγένηται ἐκεῖ ἕδεν ζόν;

Ο: νῦν με πολλὰ ἀριετὰ κατεπάσθη,
ἄπειν ἡ Μαρκέζα, ἡ φαντασία με ὅμως
καταδαμάζεται ἀπὸ τὸ ἀπειρον πλῆθος
τῶν κατοίκων ὅλων αὐτῶν τῶν Πλανη-
τῶν, καὶ θορυβᾶται ἀπὸ τὴν ποικιλίαν
ὅπερ πρέπει νὰ σήσῃ μεταξύ των. Εἴπε-
δης ουχάζομαι ὅτι ἡ φύσις ἔσαι ἔχειθός
τῶν ἐπαναλήψεων θέλει τὰς ἔκαμεν
ὅλας διαφορετικές. Μὰ καὶ πῶς νὰ τὸ
φαντασθῇ τινὰς αὐτό; Δὲν ἀπόκαται εἰς
τὴν φαντασίαν νὰ θελήσῃ νὰ τὸ φαν-
τασθῇ, τὴν ἀπεκρίθην, ἐπειδὴ καὶ ἡ
φαντασία δὲν ἔμπορει νὰ ἐκτανθῇ μα-
κρύτερα ἀπὸ τὰ μάτια. Αὐτὸς ἔμπορει
τινὰς μόνου νὰ καταλάβῃ μὲ μίαν γε-

τικὴν θεωρίαν τὴν ποικιλίαν ὅπῃ ἡ φύσις
 πρέπει νὰ ἔσται μεταξὺ ἃς ὅλες αὗταις
 τὰς κόσμους. Εἴπαδη καὶ ὅλα τὰ πρό-
 σωπα ἀγκαλάκια καὶ ἐν γένει εἶναι φτια-
 σμένα ἐπάνω ἃς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρωτό-
 τυπού, τὰ πρόσωπα ὅμως δύω μεγά-
 λων ἔστησαν, καθὼς, λόγα χάριν, τῶν
 Εὐρωπαίων, καὶ τῶν Αἰθρικανῶν, ἢ τῶν
 Τατάρων φαίνονται νὰ εἶναι φτιασμένα
 ἐπάνω ἃς δύω ἴδιαιτερα πρωτότυπα.
 Πρὸς τέτοις πρέπει ἀκόμη νὰ εὔρῃ τινὰς
 τὸ πρωτότυπον τῶν προσώπων τῆς κά-
 νε γενεᾶς. Αὐταὶ τί μυζήριον πρέπει νὰ
 ἔχῃ ἡ φύσις διὰ νὰ μεταβάλῃ ἃς τό-
 σας τρόπας διαφορετικὰς ἔναι πρᾶγμα
 τόσον ἀπλάζεταιν ὥστε τὸ πρόσωπον;
 ἦμεῖς λοιπὸν ἃς τὸ πᾶν εἴμενα ὥστε
 μίχ μικρὴ γενεὰ τῆς ὅποιας ὅλα τὰ
 πρόσωπα ὅμοιάζειν ἀναμεταξύ των. Εἰς
 ἄλλον Πλακύτην εἶναι ἄλλη γενεὰ τῆς

ὅποιας
 Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ὅποιας τὰ πρόσωπα ἔχει καὶ οχῖμα
ἀλλοῖον.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΘΗΓΗΣ ΦΙΛΟΣΦΑΡΑΝΗΣ ΠΕΤΡΟΥ

Ως φαίνεται δέ αἱ διαφοραὶ αὐξά-
νου κατ' ἀναλογίαν ὅσου τινὰς προχω-
ρεῖ περαιτέρω, ὡς εἴποιος ἡδελευ ίδη
ἔνα κάτοικον τῆς Σελήνης, καὶ ἐνα κά-
τοικον τῆς Γῆς, ἡδελε γνωρίσῃ βέ-
βχια, ὅτι αὐτοὶ ἔναι μὲν ἀπὸ δύω δια-
φορετικὰς κόσμας, πολλὰ ὁμώς πλησι-
ερες ἀπ' ὅσου ἔναι ἔνας κάτοικος τῆς
Γῆς μὲν ἔνα κάτοικον τῇ Κρόνῳ. Εἰδὼ
λόγε χάριν, ἔχει τὴν χρῆσιν τῆς
φωνῆς, εἰς ἄλλου κόσμου συντυχαίνει
μόνον μὲ νεύματα, μακρύτερα ἀκόμι
δὲν ὁμιλεῖ παντελῶς. Εἰδὼ ἡ κρίσις
τῇ νοὸς οχυματίζεται ὅλως διόλε διὰ
τῆς πείρας, εἰς ἄλλου κόσμου ἡ πείρα
μόλις προοθέται ὅλιγον τὶ ἐις τὴν κρί-
σιν τῇ νοὸς, μακρύτερα ἀκόμι οἱ γέ-
ροντες δὲν ιδεύρευ περισσότερον ἀπὸ τὰ